

Ս. ՅԱԿՈԲԻ ՆԵՐՍԷՆ

ՏՕՆԱԿԱՆՔ ԵՒ ԲԵՄԱԿԱՆՔ

✱ 7 Ապրիլ. Ե. Կիր. Մեծ Պահոց, Գաղաթիմ, երեկ կէսօրէ վերջ «Զրաշափառ»-ով հանդիսաւոր մուտքի արարողութիւն կատարուեցաւ Ս. Յարութեան Տաճարէն ներս, հանդիսապետութեամբ Ամեն. Ս. Պատրիարք Զօր. և ժամերգութիւնը պաշտուեցաւ նոյն տաճարի մեր Ս. Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ մէջ. — Այսօր ևս առաւօտեան ժամերգութիւնը կատարուեցաւ նոյն տեղը. — Ս. Յարութեան Տաճարի Հայոց սեպհական այս մասը, Ս. Լուսաւորիչ եկեղեցին, որ Տաճարին հրնադոյն և լաւագոյն մասն է, տարիներէ ի վեր նորոգութեան վիճակի մէջ է. ներկայիս նորոգութիւնը գրեթէ վերջացած է. ինչպէս ակնարկուած էր ժամանակին, գետինը սալափռուած է ամրակուլ քարերով, պատերուն ձեփերը վար առնուած են և մէջտեղ հանուած՝ հին հակաշական քարերը որոնք եկեղեցիին հնադարեան նրկարագիրը աւելի դուրս ցցած են, մուտքի սանդուխի երկու կողմերուն սենեակները վերցուած են, ինչ որ ծառայած է թէ՛ եկեղեցիին ընդարձակուելուն և թէ՛ ճարտարապետականօրէն աւելի գեղեցկանալուն։ Առաստաղը ձեփուած է, զմբէթի պատուհանները նորոգուած են։ Կառուցուած են հայկական ոճով համակ սրբատաշ քարով երկու պատարագամատոյց կաթօղիկէ սեղաններ, որոնք Տաճարին հայկականացման կրնիք կազմեցին. — ժամերգութեան ընթացքին կատարուեցաւ երկու նորակառոյց սեղաններուն օծումը։ Լուսարարապետ Տ. Կիրեղ Ե. Վրդ., Սրբալոյս միւսուսով օծեց սեղաններուն աստիճանները, ճակատը և աջ ու ձախ մարմարեայ սիւները որոնք բերուած են Պեղճիքայէն։

Ս. Պատարագը մատոյց մեծ հանդէսով Ամեն. Ս. Պատրիարք Զայր, Քրիստոսի Ս. Գերեզմանին վրայ, Պատարագի ընթացքին յատուկ հոգհանգստեան պաշտօն կատարուեցաւ նշնեցալիններուն համար Շահոյեան և Քիրտեան մայրապետ քոյրերու, որոնք գովելի քարեպաշտութեամբ մը գաղափարը յղացած էին Ս. Լուսաւորիչ եկեղեցիին նորակառոյց սեղաններու կաթօղիկէ զմբէթներուն պղնձեայ երկու մեծ խաչերը իրենց յիշատակին շինել տալուն (Տե՛ս Սիւն, 1940, Մարտի թիւ, էջ 71ա)։ — Յաւարտ Ս. Պատարագի հանդիսաւոր թափօր կատարուեցաւ Քրիստոսի Ս. Գերեզմանին շուրջ, հանդիսապետութեամբ պատարագիչ Ս. Պատրիարք Զօր։

✱ 9 Ապրիլ Գշ. — Հսկումին քարոզեց Տ. Արթուր Վրդ. «Յիշեա՛լ զիս, Տէր, յորժամ զաս արքայութեամբ քով» բնարանով. նկարագրեց երեկոյան խաղաղութիւնը, ուր ամէն ինչ աղօթքէ երկինք և զԱստուած յիշեցնող. ապա տուաւ Գեթսեմանիի պատկերը, ուր Յիսուս կատարեց առաջին և մեծ հսկումը։ Ապա ծանրացաւ խաչելու ճանին խորհուրդին վրայ. չեղանք թէ Աստուծոյ համար խաչ կանգնող մարդկային կիրքերը ամէն

ժամանակի և տեղի յատուկ են, և թէ՛ Աստուծոյ արդարութեան, սիրոյ թշնամիները միայն Գողգոթայի վրայ չեն գտնուիր, այլ ամէն տեղ ուր սիրտեր կան, զորս սրբութիւնը կը բորբոքեցնէ և սէրը կը կատուեցնէ. յետոյ մատնանչեց խաչով եղած փրկութիւնը, որով Աստուած և Հաւրագործը եղբայրացան տառապանքի մէջ, խաչին վրայ, ու ժամադրուեցան երկինք։

✱ 14 Ապրիլ. Զ. Կիր. Մեծ Պահոց, Գաղաթիմ, Ս. Պատարագը մատուցուեցաւ Ս. Հրեշտակապետաց եկեղեցին, ուր քարոզեց Տ. Արթուր Վրդ.։ Իր քարոզը կ'երևի Սիւնի ներկայ թիւին մէջ։

✱ 16 Ապրիլ Գշ. — Հսկումին քարոզեց Տ. Եղիշէ Վրդ.։ «Քեզ միայն մեղայ, Տէր, և հար առաջիք արարի» բնաբանով, Համեմատութեան զրաւ Ս. Գիրքը բոլոր ժամանակներու ուրիշ կրօնական գիրքերու հետ, և գերազանց գտաւ, վասնզի Ս. Գիրքը վեր նկատեց ժամանակէն և ազգերու խտրող ոգիէն։ Մարդկութեան գիրքն է ան. մարդը հոն նկարուած է իր ներշնչումներով և տաղանայներով, իր կասկածներով և մեղքերով, իր մեծութիւններով և թշուառութիւններով, դիտուած ո՛չ թէ մարդկային՝ այլ աստուածային աչքով։ Ներկայացուց Սաղմոսերգու Դաւիթը իբր զասական օրինակ մեծագոյն մեղաւորի և նոյն ատեն ճշմարիտ ապաշխարողի։ Ըսաւ թէ քրիստոնէական կրօնի մէջ մեղքի և զղջումի հաւկացողութիւնը յստակ չէ ըմբռնուած. անկա տուրեաւ մը չէ, այլ շնորհ մը իրական զղջացողին. չի՞թ մը արցունք բաւ է որ փշրուեն լեռները մեղքին։ Մեղանշելը մարդկային է և անխուսափելի. անկէ փախչելը, չզղջալն է խոտելի։ Շատեր կ'իյնան, բայց Դաւիթ Նաթանի մէկ խօսքին վրայ կը փոխուի ու Աստուծոյ կը դառնայ։ «Քեզ միայն մեղայ» կ'ըսէ Դաւիթ, մինչ մարդեր աշխարհի բարոյականով իրենց մեղքի դատապարտութեան մասին կը մտածեն։ Մեղքէն ազատուելը՝ վերածնունդն է հոգիին, և ան կ'ըլլայ արցունքով և տառապանքով։

✱ 18 Ապրիլ Եշ. — Մեծ պահոց վերջին հրահամին քարոզեց Ամեն. Ս. Պատրիարք Զայրը Ահիւ և զողութեամբ զանձանց փրկութիւն գործիցէք» բնաբանով։

✱ 21 Ապրիլ Ծաղկազարդ. — Տօնի նախօրեակին կէսօրէն վերջ հանդիսաւոր մուտք կատարուած էր Ս. Յարութեան տաճարէն ներս եւ ժամերգութիւնը տեղի ունեցած մեր վերնատան մէջ նախազանութեամբ Ամեն. Ս. Պատրիարք Զօր։ Առաւօտեան ժամերգութիւնը և Ս. Պատարագը պաշտուեցան նոյն վայրին մէջ։ Ս. Պատարագէն վերջ արմաւենիներ ի ձեռքին մեծ հանդէսով թափօր ունեցանք Քրիստոսի Ս. Գերեզմանին շուրջ, զխաւորութեամբ Տ. Խաչ Արքեպս. ի որ զատկական տօներու առթիւ Ս. Աթոռս հրաւիրուած էր Ամեն. Ս. Պատրիարք Զօր կողմէն։ Մեր թափօրին կը հետեւէին, իբրեւ մեզի հետեակ եկեղեցիներ, Ղպտիք և Ասորիք։

Երեկոյին, «Դռնբացէք» ի արարողութիւնը կատարուեցաւ տպաւորիչ խորհրդաւորութեամբ, Ամեն. Ս. Պատրիարք Զօր նախազանութեամբ։

կատարուեցաւ Ազոռնիէի Ազգ. Թաղախորհրդութեան ի նպաստ հանգանակութիւն, որ տուաւ աւելի քան 17 Պաղատ. ոսկւոյ գումարի արդիւնք մը՝ որ նոյնութեամբ զրկուեցաւ Տ. Խաղ Արքեպս. ձեռամբ բուժարանի խնամակալութեան նախագահ Գեր. Տ. Եղիշէ Կարօեան Սրբազանին։

— Ս. Լրեշտակապետաց եկեղեցւոյն մէջ պատարագեց եքարդեց, օրուան տօնին առիթով, վանքին տեսուչը՝ Տ. Վահան վրդ։

✱ 23 Ապրիլ, Աւագ Երեմեայի. — Ս. Կոյսի Աւետարանի Զմեռ. Զին Տամարով պատահած լինելով Ծաղկազարդի նախօրեակին ու կարելի չըլլալով իր օրին Ս. Պատարագ մատուցանել Ս. Կոյսի գերեզմանին վրայ, այսօր կատարուեցաւ առիկաւ Մուտքի «Զարափառ»ին նախագահեց Տ. Խաղ Արքեպս., որ և պատարագի միջոցին քարոզեց օրուան տօնի մասին։ Ս. Կուսին ուղղեալ հրեշտակի աւետիսը բնաբան առնելով նախ ներկայացուց համառօտակի Ս. Կոյսի կեանքը, և ապա թուեց անոր նկարագրի կարկառուն գիծերը — հոգւոյ մաքրութիւնը, սրտի անբծութիւնը, խոնարհութիւնը, հնազանդութիւնը, և այլն — որոնցմէ դասեր հանեց հաւատացեալ ժողովուրդին համար։

✱ 25 Ապրիլ, Աւագ Հիմգեայի. — Առաւօտուն հանդիսւն պատարագեց Տ. Խաղ Արքեպս.։ Ունայլուայի կարգը կատարեց Ամեն. Ս. Պատրիարք Զայրը։ Ներկայ էին Երուսաղէմի Կառավարիչը, Եւրոպայի բարձրաստիճան հիւրեր և կառավարական ու զինուորական պաշտօնատարներ, Անգլիացւոց Եպիսկոպոսը, որ և անգլիերէն լեզուով կարգաց օրուան Աւետարանը։

— Գիշերային Խաւարման Կարգը կատարուեցաւ տիրազդեցիկ խորհրդաւորութեան մը մէջ, Քարոզեց Տ. Խաղ Արքեպս.։

✱ 26 Ապրիլ, Աւագ Ուրբաթ. — Թաղման նախատօնակը, Ս. Յակոբեանց Մայր Տաճարին մէջ, կատարուեցաւ տպաւորիչ վայելչութեամբ ընդ նախագահութեամբ Ամեն. Ս. Պատրիարք Զօր։

✱ 27 Ապրիլ, Ճաշպոյց Ս. Զատիկ. — Առաւօտեան ժամը 9ին Ս. Յարութեան զոները բացուեցան մեր կողմէն, համաձայն տիրող իրաւակարգին։ Ժամը 10ին Ս. Յակոբէն հասաւ Ամեն. Ս. Պատրիարք Զայրը թափօրով և մեր վերնատան Ս. Գերեզմանին վրայ նայող պատուհանին վրայ իր տեղը գրաւեց։ Մինչ այդ վարը կը կատարուէր Ս. Գերեզմանի զոներուն կնիքումը և երկու վարդապետներ, հայ և յոյն, կը սպասէին զրան առջև։ Ուխտաւորները իրենց տեղերը գրաւած էին. կարելի էր եղած կառավարութենէն տրամադրուած տոմսակներու շնորհիւ այս տարուան ուխտաւորութիւնը ամբողջութեամբ ներս առնել։ Ներկայ էին նաև եւրոպացի հիւրեր։ Ըստ բաւականին մեծ բազմութիւն մը, հայ, յոյն, ղպտի, ասորի և այլն, Տաճարէն ներս առնուած էր. բայց չկար ուրիշ տարիներու խնդումը։

Յունաց թափօրի աւարտումին, մեր լուսահամը՝ Տ. Մուշեղ վրդ. և Յունաց պատրիարքը Ս. Գերեզման մօտան և քիչ վերջ լուցեալ մոմերու

խուրձեր զուրս տրուեցան Ս. Գերեզմանի քովընտր բացուած քներէն, և լուսակիրներէ ձեռքէ ձեռք փոխանցուելով վայրկեան ժամանակի մէջ յանձնուեցաւ Ս. Պատրիարքին որ մեր վերնատան պատուհանէն կ'օրհնէր վարի ժողովուրդը, որ կրօնապէս օգեւորուած ձեռքի մոմերը կը լուցանէր Գերեզմանէն ելած լոյսերով. մինչ այդ արդէն ելած էր Ս. Գերեզմանէն մեր լուսահան վարդապետը, և զգեստաւորուելով անցած էր գլուխը թափօրին, որ Ս. Յարութեան Տաճարը կը թնդացնէր Յարութեան Աւետիսով. «Քրիստոս յարեալ ի մեռելոց», Լուսաւորեալի հանդէսէն վերջ, որ անցաւ շատ խաղաղ, Միաբանութիւնը երկարածից թափօր կազմած վերադարձաւ վանք հետը բերելով Գերեզմանէն ելած նուիրական լոյսը, որ Ս. Յակոբեանց Տաճարի բակին մէջ փոխանցուեցաւ ասպէն մնացող ժողովուրդին, և թափօրականք ու ժողովուրդ Տաճար մտան «Լուսաւորեալ», Երուսաղէմ չարականի երգեցողութեամբ։ Ամեն. Ս. Պատրիարքը կարգաց Յարութեան Աւետարանը, աւետեց ամենքին Յարութեան Աւետիսը, և հակիրճ քանի մը խօսքերով և աշխարհի խաղաղութիւն մաղթելով արձակեց ժողովուրդը։

Ժամը 3ին կը սկսէր ճրագալոյցի ժամերգութիւնը որուն կը յաջորդէր խորհրդաւոր և յոյժ տպաւորիչ իրիկնադէմի Ս. Պատարագը։

✱ 28 Ապրիլ, Զատիկ. — Գիշերուան ժամը մէկուկէսին Միաբանութիւնը արթնցած է արդէն, և երկուքին Ս. Յարութեան Տաճարին մէջ է և սկսած ժամերգութեան՝ մեր վերնատան մէջ։ «Զարց»ին կ'իջնէ վար զգեստաւորեալ և լուցեալ մոմեղինօք և ժամերգութեան մնացեալ մասը կը կատարուի Ս. Գերեզմանին շուրջ թափօրի ընթացքին, որուն կը հանդիսապետէ Տ. Խաղ Արքեպիսկոպոս։ Յաւարտ թափօրի, միջանկեալ դադարէ մը վերջ, կը սկսի զատկական Ս. Պատարագ Քրիստոսի Ս. Գերեզմանին վրայ։

Կառավարական մասնաւոր հրահանգով, ժողովուրդէն ոչ ոքի մուտքը թոյլատրուած էր Ս. Յարութեան Տաճարէն ներս մինչև առտուն ժամը վեց։ Այնպէս որ Յունաց և Լատինաց գիշերային արարողութեանց, ինչպէս նաև մեր ժամերգութեան թափօրի ընթացքին բոլորովին դատարկ էր Տաճարը։ Մեր Ս. Պատարագը սկսաւ ժամը վեցէն վերջ օրով ուխտաւորք և ժողովուրդը կրցան մասնակցիլ Ս. Պատարագին, զոր մատուց Ս. Գերեզմանին վրայ և քարոզեց մեծ օգեւորութեամբ Տ. Խաղ Սրբազան «զի՞նչ ինչրէք զկենդանին ընդ մեռեալս» բնաբանով։ Յարութեան հրաշքի պատմականը ներկայացնելէ վերջ շեշտեց, իբրև օրուան պատգամը, կեանքի վերանորոգութեան անհրաժեշտութիւնը։

Իսկ ի Ս. Յակոբ ևս պատարագ մատուցուեցաւ, ուր քարոզեց Տ. Շաւարշ վրդ. «Միտաւ և յարեալ» բնաբանով. բացատրեց թէ մանր Փրկչի Յարութեան անմիջական պատճառն էր, ու զայն նկատեց մեր իսկ անհատական և ազգային յարութեան հաւաստիքը։

Երեկոյեան զատկական մեծ անդաստանը կա-

տարուեցաւ վանքի բակին մէջ մեծաւայելուչ հանդիսաւ որութեամբ, Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր նախագահութեամբ:

✱ 29 Ապրիլ ԲՆ. — Բ. or Զաւակի. Մեծ հանգեալով պատարագեց Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայր Ս. Յակոբեանց Մայր Տաճարին մէջ: «Հայր մերէն առաջ քարոզեց «Քրիստոս մեռաւ վասն մեզաց մերոց ըստ գրոց, և զի թաղեցաւ, թէ՛ և յարեաւ յաւուր երրորդի ըստ գրոց» բնաբանի մասին. հետեւելով Քրիստոսի կեանքին վերջին օրերուն, երբ նա կը կատարէր իր մեծագոյն տընորինութիւնները, և մի առ մի կանգ առնելով իւրաքանչիւր գրուագի առջև մատնանշեց անոնց ամէնքին մէջ հս Յիսուսի աստուածութիւնը:

✱ 5 Մայիս, Նոր Կիրակի. — Համաշխարհային պատերազմի ընթացքին ինկած մեր բիւրատոր նահատակներու յիշատակին նուիրուած այս օրին՝ Ս. Պատարագը մատուցուեցաւ Ս. Փրկչի եկեղեցիին մէջ, ուր քարոզեց Տ. Սերուբէ վրդ. «Եթէ այսօր կենօքս յուսացեալք եմք ի Քրիստոս, ապա ուրեմն ողորմիլի եմք քան զամենայն մարդիկ» բնաբանով: Բացատրեց թէ Քրիստոսի Յարութեան զէպըր յեղաշրջեց կեանքի և մահուան մասին մարդոց գաղափարը, և անմահութեան յոյսը հաստատեց մարդոց մէջ, որու շնորհիւ աշունքը զօրացան կեանքի դժուարութիւններուն դէմ, և ապառնիցին բարիին յաղթանակը: Ապա անդրադարձաւ մեր բիւրատոր նահատակներու յիշատակին. անոնք ալ, ըսաւ, այս յոյսով ու ըմբռնութեամբ էր որ իրենք զիրենք տուին ազատութեան գաղափարին և մեր ժողովուրդի հոգեկան ու բարոյական արժէքներուն համար:

Պատարագէն վերջ աւարդջ Միաբանութիւնը թափօրով և ժողովուրդի բազմութիւնը եկեղեցիին կից Ազգային Գերեզմանատունը գացին, ուր ևս հոգեհանգստեան պաշտօն կատարուեցաւ համօրէն ննջեցելոց համար, Արարայի նահատակաց յուշարձանին շուրջ, խօսեցաւ Տ. Շաւարշ վրդ. եղեկիւնքի տեսիլքը իր խօսքին նիւթ առնելով. անոր մէջ տեսաւ մեր Ազգին պատկերը, մանաւանդ վերջին պատերազմին և ներկայիս, և յարեց թէ անհրաժեշտաբար պէտք ունինք մեր Մարգարէին՝ Մայրենի եկեղեցւոյ, և կենդանացուցիլ շունչին՝ ազգային և կրօնական ինքնագիտակցութեան:

✱ 12 Մայիս, Աւետարանաւոր Կիրակի. — Ս. Պատարագը մատուցուեցաւ Ս. Յարութեան Տաճարի մէջ Ս. Գերեզմանին վրայ. պատարագեց կէս եպիսկոպոսական զգեստաւորմամբ Տ. Գեորգ վրդ.: Իսկ ի Ս. Հրեշտակապետ պատարագի ընթացքին քարոզեց Տ. Վահան վրդ.:

Անգլ. եպիսկոպոսը՝ 3 քահանաներով:

Հապէշ Միաբանութիւն:

Ղպտիններու եպիսկոպոսը Միաբանութեամբ:

Ասորւոց » »

Բենետիկտեան Միաբանութիւն:

Մարօնիներու Փոխանորդը:

Յոյն Կաթողիկոսներու Փոխանորդը:

Հայ Կաթողիկոսներու Կաթողիկոսական Փոխանորդը: Բարձր Գովիսէրի կողմէ իր թիկնապահը և Արար. բաժնի օգն. Բուհի Պէյ:

Երուսաղէմի Կառավարիչ Մր. Քրիթ-Բօչ, իր օգնականներուն եւ Կառավարական պաշտօնեաներուն հետ:

Քաղաքապետ Խալտի Պէյ:

Երուսաղէմի երեւելիներէն Իսմայիլ Պէյ Հիւսէյինի: Մէհլիս Խալափիյէի նախագահը և անդամներ:

Պանքօ տի Ռօմայի Տնօրէնը:

Շնորհաւորական Քարք դրկած էին

Պետական Աւագ Քարտուղար:

Ֆրանսական Ընդհ. Հիւպատոս:

Իտալական » »

Բոլոնիական » »

Կառ. Հնագիտական Բաժնի Փոխ Տնօրէն:

Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայր հետեւորդ վարդապետներով այցելեց Գունաց պատրիարքարան Զատիկի շնորհաւորութեան համար: Իսկ Տ. Խաղ Արքեպս. ի զմաց Ս. Պատրիարքի միաբան վարդապետներու հետ շնորհաւորական այցելութիւն տուաւ Ղպտոց, Ասորւոց և Հապէշաց վանքերուն: Տ. Կիրեղ Ը. վրդ. և Թարգման Տ. Պսակ վրդ. գացին Իրաքի հիւպատոսարանը և շնորհաւորեցին Ֆէյսալ մանուկ թագաւորի ծննդեան տաւրեղաբձը:

ԱՅՍ ՏԱՐՈՒԱՆ ՈՒՆՏԱՌՈՐՈՒԹԻՒՆԸ

Հակառակ տիրող աննպաստ պայմաններուն և մեր ակնկալութեան՝ Երուսաղէմ այս տարի ևս ունեցաւ իր ուխտաւորութիւնը, եկած էին — բացի Պաղեստինի զանազան քաղաքներէն եւ կածներէն — շուրջ 150 ուխտաւորներ Սիւրիայէն և Եգիպտոսէն միայն: Պէտք եղած դիւրութիւնները, թէ՛ բնակութեան և թէ՛ այլեայլ սրբավայրեր ուխտագնացութեան համար, տրուեցան լիովին, թէ և Ս. Յարութեան Տաճարի ղոնները տակաւին փակ կը մնան հանրութեան առջև, բայց այս տարի կառավարութենէն պատրիարքարաններուն տրամադրուած տոմսակներու շնորհիւ կարելի եղաւ առանց դժուարութեան ուխտաւորները ներս առնել Ս. Յարութեան Տաճարէն՝ ուղուած ատեն: Աւագ Թարգման Տ. Պսակ վրդ. ի և Տ. Կովիտաս Արեւայի առաջնորդութեամբ այցելեցին՝ բացի Երուսաղէմի Սրբավայրերէն՝ Զիթենեաց լեռ, Բեթլեհէմ, Յորդանան, Երիքով, Յովհաննու Դնունդ և այլ վայրեր, ուր իրենց տրուեցան հարկ եղած ծանօթութիւնները:

ՊԱՇՏՈՆԱԿԱՆՔ

Զաւակի տօնին առթիւ Շնորհաւորական այցելութեան եկան Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր, ի Պատրիարքարան.

Գունաց Պատրիարքը իր Միաբանութեամբ:

Լատին Պատրիարքը վարդապետներով:

Ֆրանչիսկեանք:

Տ. ԽԱԴ ԱՐԲԵՊՍ. ՄԵՐ ՄԷՋ

ՆՈՐ ՊԱՇՏՈՆՆԵՐ

Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր հրաւերով Անտիօքի թեմին նախկին կաթողիկոսական ֆոխանորդ Գեր. Տ. Խադ Արքեպս. Աջապահեան քաղաքս ժամանեց Ապրիլ 17ին զատկական տօները մեր մէջ անցնելու և իր մասնակցութիւնը բերելու այդ առթիւ կատարուելիք եկեղեցական հանդիսութեանց:

Ամբողջ Միաբանութիւնը և աշակերտութիւնը թափօրի շարուած ընդունեց Սրբազանը և Հրաշափառի երգեցմամբ առաջնորդեց Մայր Տաճարը, ուր Ս. Գլխադրի մատրան մէջ իր ուխտը կատարելէն վերջ առաջնորդուեցաւ դաս, և եկեղեցի մուտքի Սաղմոսի և յարակից աղօթքներու քաղումէն վերջ զարձաւ և հակիրճ կերպով իր գալուստի խօսքը ըրաւ: Գոհունակութիւն յայտնեց Ս. Յակոբի յարկին ներքև զբաղուած ըլլալու բախտը անգամ մը ևս իրեն վիճակուելուն համար. վասնզի աստ գտնուած էր Սրբազանը երկիցս. անգամ մը 1914ին իրբև ուխտաւոր և վերջին անգամ Երանաշնորհ Տ. Սահակ կաթողիկոսին հետ իրբև աքսորական: Եկեղեցիէն առաջնորդուեցաւ պատրիարքարան, ուր զինք ընդունեց սիրալիր ողջագումամբ Ս. Պատրիարք Հայրը: Խմիչքով պատուասիրուեցան բոլոր ներկաներ:

Խաղ Սրբազան իր երեք շաբթուան աստ բընակութեան ընթացքին մեծապէս օգտակար հանդիսացաւ Ս. Աթոռոյս թէ՛ եկեղեցական հանդիսութեանց իր բերած մասնակցութեամբ, թէ՛ պատարագելով ու քարոզելով: Սրբազան Պատրիարքը անձամբ առաջնորդեց զինք Երեքով և շրջակայքը, Եաֆա և այլուր: — Մեկնումի նախօրեակին Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրը պտղասեղանի մը շուրջը հաւաքեց Միաբանութիւնը ի յարգանս Գեր. Տ. Խադ Սրբազանին. խօսեցաւ ինք, Պատրիարք Սրբազան, իր գոհունակութիւնը և շնորհակալիքը յայտնելով Խաղ Սրբազանին որ հանեցաւ ընդունիլ իր հրաւերը, զրուստեց աւոր բնաւորութեան կարկառուն գիծը կաղմող համեստութեան յատկանիշը: Պատասխանեց Խաղ Սրբազան զգացեալ հոգեով, և անզրպարձաւ երկու Միաբանութեանց, Երուսաղէմի և Կիլիկիոյ, եղբայրական յարաբերութեանց աւելի սերտացման մասին:

Յաջորդ օր, Մայիս 8ին մեկնեցաւ Սրբազանը իր պաշտօնատեղին. Միաբանութիւնը ողջերթի իջած էր վանքի աւագ դուռը. Սրբազանին ընկերացան մինչև Ռամալլա գիւղը Տ. Տ. Գէօրգ և Շաւարշ վարդապետներ:

Հայֆայի և շրջակայից Հոգ. Տեսուչ Տ. Յուսիկ վրդ. հրաժարած ըլլալով՝ սոյն պաշտօնին կոչուեցաւ Տպարանի Տեսուչ Տ. Շնորհք վրդ.: Իսկ Տպարանի Տեսուչ նշանակուեցաւ Տ. Թորգոմ արեղայ:

Նմանապէս Տ. Հմայեակ արեղայ հրաժարած ըլլալով Մատակարարութեան իր պաշտօնէն, աւոր տեղ Մատակարար եղաւ Տ. Զաւէն Արեղայ:

ՐԱՐԵՊԱՇՏԱԿԱՆ ՆՈՒԷՐՆԵՐ

Շնորհակալութեամբ և օրհնութեամբ կ'առանգաբերեմ 1939 աւուրյ ընթացքին Ս. Արառոյս եղած հետեւեալ բարեպաշտական նուէրներ.

1. Գահիրէէն Ղևոնդ Աւագ Քնյ. Նահապետեանի Երկցունին՝ սպիտակ սնդուսի վրայ մետաքսահիւս մէկ սկիւնի ծածկոց:
2. Ս. Ուխտիս միաբան Հոգ. Տ. Հայրիկ վրդ. Ասլանեան՝ զեղին պղինձէ քանդակազարդ մէկ ակսէ, քրօշէ ծածկոյթով:
3. Երուսաղէմաբնակ Օր. Մերսետես երէցեան՝ սպիտակ կտաւի վրայ ասեղնադրծուած ինքնաձեռագործ մէկ կորփուրայ Ս. Մննդեան Այրին սեղանին համար:
4. Կ. Պոլսեցի Այրի Տիկ. Ալիբարմաքեան՝ սպիտակ կտաւի վրայ ռսկեթել և մետաքսեայ ասեղնադրծուած թեմամբ վարագոյր մը Ս. Գլխադրի համար:
5. Եղեսայի Խաչեր Աղա Սէմէրեան՝ մէկ սեղանի ծածկոց և մէկ կորփուրայ Ս. Գլխադրի համար:
6. Գահիրէցի Տիկին Բօլին Պօյաճեան՝ սպիտակ սնդուսի վրայ ասեղնադրծուած մէկ սկիւնի ծածկոց:
7. Նոր-Ջուլայեցի հանգուցեալ Տ. Մաշտոց Աւագ Քնյ. Խարայէլեանի յիշատակին հօրս մետաքսեայ իւզարբերից մօմակալներ Սրբոց Յակոբեանց Տաճարին:
8. Ի Պաղտատ պաշտօնավարող Տէր Եղիշէ Քնյ. Համբարձումեան՝ զոյգ մը արծաթեայ ծաղկամաններ Քրիստոսի Ս. Գերեզմանին համար:
9. Տիգրանակերտցի Այրի Տիկ. Լուսինա Պազլան՝ մէկ մետաքսեայ կորփուրայ:
10. Երուսաղէմաբնակ Անթապի Տիկ. Մաքրուհի Մահաբէճեան՝ մէկ դանթէլ ակսէի ծածկոց:
11. Երուսաղէմաբնակ Տիգրանակերտցի Այրի Տիկ. Պայծառ Ոսկերիչեան՝ մէկ սպիտակ կտաւ սեղանի ծածկոց Ս. Գլխադրի համար:
12. Երուսաղէմացի Օր. Սրբուհի Գրիգորեան՝ մէկ սպիտակ կտաւ սեղանի ծածկոց Ս. Գլխադրի համար:

ԼՈՒՍԱՐԱՐԱՊԵՏ

ԿԻՐԵՂ Ծ. ՎՐԴ. ՏԷՐ Մ. ԻՍՐԱԵԼԵԱՆ